

تحلیل توسعه پایدار شهر اسلامی با تأکید بر نقش و اهمیت فرهنگ‌سازی (مورد مطالعه: شهر دامغان)

زینب کرک آبادی* ۱، مصطفی فوادیان ۲

۱- دانشیار، گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، واحد سمنان، دانشگاه آزاد اسلامی، سمنان، ایران
۲- دانشجوی دکتری، گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، واحد سمنان، دانشگاه آزاد اسلامی، سمنان، ایران

چکیده

با توجه به توسعه روز افزون شهر و شهرنشینی و توسعه فناوری‌های جدید نیاز به بررسی مباحث مربوط به توسعه پایدار روز به روز جدی‌تر می‌شود. توجه به توسعه پایدار خاصه در توسعه پایدار شهرهای اسلامی نیازمند فراهم کردن زمینه‌ای برای هم راستا بودن تمامی ابعاد توسعه می‌باشد. لذا یکی از موارد تأثیرگذار در توسعه پایدار شهرهای اسلامی، فرهنگ‌سازی می‌باشد. در این راستا، هدف پژوهش حاضر، بررسی و تحلیل توسعه پایدار شهر اسلامی دامغان با تأکید بر نقش و اهمیت فرهنگ‌سازی می‌باشد. روش تحقیق، تحلیلی و مبتنی بر مطالعات کتابخانه‌ای، اسنادی و میدانی می‌باشد، همچنین جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات از نرم افزار SPSS استفاده شده است. به منظور بررسی نقش فرهنگ‌سازی در توسعه پایدار شهر دامغان از رگرسیون چندگانه به روش گام به گام استفاده شده است. ده متغیر مستقل با متغیر وابسته (فرهنگ‌سازی) دارای رابطه معناداری در سطح $P=0/05$ می‌باشد. جهت رتبه‌بندی سازمان‌های شهری از لحاظ فرهنگ‌سازی از مدل ویکور فازی استفاده شد، نتایج نشان داد، در بین سازمان‌های شهری مورد نظر، شهرداری با Q به دست آمده $0/657$ و فرمانداری با Q به دست آمده $0/245$ ، بالاترین و پایین‌ترین رتبه‌ها را به خود اختصاص داده‌اند. همچنین جهت آزمون فرضیه پژوهش (رابطه بین توسعه پایدار و فرهنگ‌سازی)، از آزمون همبستگی اسپیرمن استفاده شد. برای معنادار بودن رابطه بین این متغیرها از طریق ضریب همبستگی اسپیرمن، اگر سطح معناداری آزمون (SIG) کمتر از ۵ درصد باشد، با ۹۵ درصد اطمینان می‌توان رابطه دو متغیر را ثابت نمود؛ بنابراین یافته‌های تحقیق نشان داد، بین توسعه پایدار شهر اسلامی و فرهنگ‌سازی، در سطح $0/05$ درصد آلفا رابطه معناداری وجود دارد. در واقع با افزایش فرهنگ‌سازی میزان شاخص‌های توسعه پایدار در شهر دامغان نیز افزایش می‌یابد و بالعکس.

واژه‌های کلیدی: توسعه پایدار، شهر اسلامی، فرهنگ‌سازی، شهر دامغان